

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Коваль Наталії Юріївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другої частини першої статті 174 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
12 березня 2025 року
№ 25-1(II)/2025

Справа № 3-24/2025(47/25)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Юровська Галина Валентинівна (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Первомайський Олег Олексійович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Коваль Наталії Юріївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другої частини першої статті 174 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Юровську Г.В. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернулася Коваль Н.Ю. із клопотанням перевірити на відповідність частинам другій, третій статті 8, статті 41, частинам другій – шостій статті 55, частині першій статті 64 Конституції України (конституційність) абзац другий частини першої статті 174 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Абзацом другим частини першої статті 174 Кодексу встановлено, що:

„Арешт майна також може бути скасовано повністю чи частково ухвалою слідчого судді під час досудового розслідування чи суду під час судового провадження за клопотанням підозрюваного, обвинуваченого, їх захисника чи законного представника, іншого власника або володільця майна, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, якщо вони доведуть, що в подальшому застосуванні цього заходу відпала потреба або арешт накладено необґрунтовано“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Детективи Національного антикорупційного бюро України здійснюють досудове розслідування у кримінальному провадженні № 5202200000000431 (далі – Провадження), у межах якого 20 листопада 2023 року громадянину України Ковалю Роману Григоровичу було повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, визначеного частиною третьою статті 27, частиною п'ятою статті 191 Кримінального кодексу України.

Постановою прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури з матеріалів Провадження виділені в окреме провадження матеріали досудового розслідування стосовно Ковалю Р.Г. за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною третьою статті 27, частиною п'ятою статті 191 Кримінального кодексу України, та 11 липня 2024 року розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні № 5202400000000353. Ухвалою слідчого судді Вищого антикорупційного суду від 23 листопада 2023 року у справі № 991/10279/23 (провадження № 1-кс/991/10371/23) у межах Провадження накладено арешт на майно, право власності на яке зареєстровано за Коваль Н.Ю.

Адвокат Коваль Н.Ю. 17 вересня 2024 року звернувся до Вищого антикорупційного суду із клопотанням про скасування арешту майна, право власності на яке зареєстроване за Коваль Н.Ю. Клопотання мотивоване тим, що

під час перебування у шлюбі 16 травня 2023 року між Коваль Н.Ю. та Ковалем Р.Г. укладено договір поділу спільного майна, згідно з яким майно розподілено порівну між подружжям. Шлюб між Коваль Н.Ю. та Ковалем Р.Г. розірвано 12 червня 2023 року. Отже, як зазначає Коваль Н.Ю., на її майно не поширюється режим спільної сумісної власності подружжя з огляду на договір про поділ майна.

Ухвалою слідчого судді Вищого антикорупційного суду від 2 грудня 2024 року у кримінальному провадженні № 5202400000000353 повторно відмовлено у клопотанні адвоката Коваль Н.Ю. про скасування арешту майна, накладеного ухвалою слідчого судді Вищого антикорупційного суду від 23 листопада 2023 року. Вказана ухвала окремому оскарженню не підлягає. Ця ухвала і є остаточним судовим рішенням, в якому було застосовано абзац другий частини першої статті 174 Кодексу.

На думку Коваль Н.Ю., суть неконституційності норми Кодексу, яка була застосована в остаточному судовому рішенні, полягає в тому, що оспорювані приписи Кодексу суперечать першому реченню частини четвертої статті 41 Конституції України та порушують право на приватну власність, а також право на справедливий суд, гарантоване статтею 55 Конституції України.

На підтвердження своєї позиції Коваль Н.Ю. посилається на окремі приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, Перший протокол до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Європейського суду з прав людини та Кодекс, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням

того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо, зокрема, зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77).

Аналіз конституційної скарги та долучених до неї документів свідчить, що автор клопотання не погоджується з правозастосувальним актом – ухвалою слідчого судді Вищого антикорупційного суду про відмову у знятті арешту з майна.

Коваль Н.Ю. твердить про неконституційність абзацу другого частини першої статті 174 Кодексу та висловлює незгоду із законодавчим регулюванням порядку скасування арешту на майно, що не можна вважати належним обґрунтуванням невідповідності Конституції України оспорюваних приписів Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України, оцінюючи доводи суб'єкта права на конституційну скаргу, дійшла висновку, що конституційна скарга Коваль Н.Ю. не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55, абзацу першому частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту

Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Коваль Наталії Юріївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу другої частини першої статті 174 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**